

מסורת הש"ס

(א) מביטתא דא פרישה ה
(ב) דברכות לט. עירובין
כט.]. (ג) [חוספת' בינה
פ"ב הי"א,] (ד) [בבלי,
(ה) [באכול קדשים בחון
כ"ל ע' תוי"ט פרק ד'
מ"ד], (ו) ס"א שריא ואפילו
לא מלחו אל הכשר שטותים
למור' אלא מביטתא זלי.
ח"מ, (ז) [בחולין קיג. ושם
איתא שמואל],

תורה אור השלם

1. וְאָכְלוּ אֶת הַבָּשָׂר
בְּלֵילָה הַזֶּה צְלִי אֵשׁ
וּמִצּוֹת עַל מִרְיָם
יֵאכְלֶהוּ: שְׁמוֹת יב ח

הגהות הב"ח

[illegible]

גליון הש"ס

רש"י ד"ה מקולם דם"ל
תולין. עי' רש"י לעיל נג.
ד"ה מקולסין וצביה כב:
זרש"י ד"ה מקולם:

מוסף רש"י

תוך תוך. שמושל יפה
וּלְטַמֵּק כּוֹלוֹ עַד שְׁמִימָה
וּכְשֶׁהוּא רֹמַח דּוֹמֵה
כַּמְשֵׁמֶשׁ קוֹל הוּא מִן הַתּוֹךְ
(עֲרֹבוּיִן כֵּט. וּכְעִיז בְּרֻכּוֹת
לֵט. וְדֹאֵה רִשִּׁי שְׁמוּאֵל א.
כּה יח.) ר"ט קִרְיֵהוּ גְדִי
מִקְרוֹס. לִפִּי שְׁמוֹהֶם כְּרֵעִי
מוֹהֵה לוֹ כְּדָלוֹ כְּנוֹשֵׁא כְּלִי
זִינו כְּדָלוֹ, כּוֹבֵשׁ מַחֲשָׁה
בְּגִילָה (ש"א ח) כְּרֵעִי
קוֹלָאֵה דְּמַחֲשָׁה (ש"א ג).

מוסף תוספות

- א. בירושלמי
דקוקא הוא. תוס' שאלק.
ב. כשווק' השפור
בבור'. ג. ממשעא
אם הבדילו פסול. שס.
ד. ממשע דלצלי בעי
למיחא מיהא קצת.
ה. וזמאי לא שרינא אפי'
לכתחילה משום כבולעו
כך פולטו וכו' ו"ל.
ו. כיון שאין הדם חוזר
ונבלע. שס. ז. אתי שפיר
דלשתרי הכא במיחא
גמורה ד... ח. משום
פליטת ציר. שס.

כיצד צולין פרק שביעי פסחים

עז.

א ב מ י פ"ח מהל'
 ק"פ הלכה י'
 ג ד שם הלכה ט'
 ה ז מ"י פ"ח מהל' מזה
 ה' יא סמו עשין מא
 וזש"ע א"ח סימן תמו
 סעף א:
 ו מ"י פ"ו מהלכות
 מאכלות אסורות הלכ'
 ח סמו לאחין קלו טור שם
 י"ד סי' פ"א ר"ד אלפס
 חולין פ"ו דף ר"ז: וכן
 הרא"ש שם סי' י"ג:

לע

גראיל"ש [גרדי"ל].
אסכלה.
קנזילי"ר. לחרוץ.
וישנ"א [וישנ"א]. אלון.
אינפלידור"א. בשר
למילוי (בבצק או כדומה).

רבינו חננאל

[illegible][illegible]

כיצד צוֹרֵן. ותוּחַבוּ לְתוֹךְ פִּי (א). ^א אִמְרַם ר"י מִשֵּׁי' מוֹחֲצוֹ דָּרָךְ פִּי לִפְי שְׁנוֹתָן הֵסֵם שֶׁשֶׁפֶד לִמְטָה^ב כְּדִי שֶׁלֹּא יִפּוֹל הַפֶּסֶס וְזֶה הוּא בֵּית הַשְּׁמִיטָה לִמְטָה וּקְדִיִּיז דְּמֵא דָּרָךְ שֶׁס': **נַחֲתָךְ** מִמֶּנּוּ אֲבָר אֵין זֶה מְקוֹלָם. נִרְאֶה לִיכִי' דְּמֵאוֹת אֶבֶל מִשּׁוּם הֵכִי לֹא מִיפְסִיל וְלִקְרָא לִמְנוֹן שֶׁפֶדָּה אֵין

(דף פח: ג' ה') שנחשברו עורות פסמיהן ופרך והא איכא חד דלא נפיק ונשני משום דלא אפשר דהיי נעצד ניימי כל חד וניתנו אי דידי בעל מום הוה להוי האי פסח וקלא להוי שגמיה הא איכא חוה ושוק ופרך וניימי כל חד כהן כהדיה והשחא איך יעשו כן והא חוה ושוק דאסורים לורים אי אפשר לללות עם הפסח ופרך לחותכן ולא הוי מקולם אלא משום הכי אין נפכל וכן תנא לקמן (דף עה:) חתכו ונתנו על גבי גחלים רבי אומר חומר אני שזה כלי אש משמע חתכו לגמרי מיהו כלי פירש לקמן חתכו שלא כדילו אלא וי צירמו בשנים ושלה מקומות:

קיסרי מפיק מים של
שיעי קיסרי ואבע"א
ניה קיסרי והא איכא
סקיה לבר מתני' דלא
יהודה אומר בשם
גשרף כך שפור של
לו זה חם מקצתו חם
ו חם כולו: ונותן את
שמעאל קוריהו ^טתוך
קולם ת"ר ^דה"איהו גרי
לילי פסח בזמן הזה
חתך ממנו אבר נשלק
וקולם השתא יש לומר
גב דקא מטוי ליה
מיבעיא א"ר ששת
רבה ^יהאי מולייתא
קא בלע דמא א"ל
מסייע ליה נותן את
מזבחו מ"ט לאו משום
פולטו אמרי שאני
השחיטה דמחלחל
מודב

דפליט הדד בלע אלס ודאי חליה נמי שרי דמנמית הדס ואין מניחו
 וחס"ה שרי באכילה ואין לאקור עלי שלא נמלה ולא נללה כל
 ונזכורנו משום שמחמת האש הדס נפרש מבפנים מזד זה לזד זה דמה
 לחזק משרק שריק ומה שנאמר בפנים אע"פ שפירש מזד זה
 דהא האזרים שפירש דהא איכא מאן דאקסר במסכת
 (דף קיב.) לאלול כבר שחקת עליה בשר מפני דס הבשר שנכנס
 ואפילו הכי משמע דבשר עצמו מותר אע"פ שלא יאל כל דמו
 ודבר תימה הוא לרש"י מה מועלת מלחמה מועטת לגלי דאין הבשר
 שיתלחו יפה יפה אל דהא כל בשר מליחם כלל וכן
 מר"ם עד שהקשות רבה (מנחות כה.) גבי מליחת קדשים קדאמן
 עושה מציא אף האבד ונותן עליו מלח וזוהר והופכו ונותן עליו

וכן לקדירה וכן כתוב ברוב ספרים והא דלמך נפרק קמא דביא
למולחו והא דלמך בכל הבשר (חולין ק"ה) רב ששת מלך גרמא גרמא
נבלע האי גיסא דפריש מהאי גיסא דלמך היינו שפירש לגמרי לחוך
(ק"ה) שרי כדלא עליה בישרא כדצדע מוסט דרם מישרק שרי^א
נצחון ושירק ואינו נבלע ומטעם כדלעך פלוס נמי לא הויא שרש
דבי עמי^ב דבי עמי נצחון ואיכא נמי כד גבי פסח לא ר'ו להחמייר משום
עילויא בישרא לא קשה ליה מתניין דפסח דמדרבנן אסר ובפסח
לא אפילו לקדירה מתירי ר"ת על ידי מליחה גמורה ואפילו לפי מנהג
הלכה כמליחת קדירה נתמעט דמו ולא אסר טפי משאר בשר שלא
נצחוייתא אפילו נמלה בשר החיוץ ושהה כדי מליחה והפנימי לא
ו א"ע^א שמעשים בכל יום שאוסרים בשר שנפל בציר ומלח שנפלט
לחם בקרעה אף על פי שלא שמהו שם שיעור לליה ולא הפטה
לפי מולחו בשר אלא ככלי מנוהג בין שהה הרבה ושהה מעט:

שְׁאֵנִי

בִּיצָד לוּלֵן. שְׂפּוֹד שֶׁל רִמּוֹן. טַעמָהּ מִפְּרֵשׁ בְּגִמְרָה: וּנְסָא אֶסְרָה כִּרְעִיו נִרְיָ. כִּדְכִידִי צִלִּי אֶסְרָה רִשְׁקוֹ עַל כִּרְעִיו וְגו' כּוּלָּהּ כֹּאחֵד מִשְׁמַע: כִּמֵּין יִשׁוּל הוּא זֶה. שְׂמִשְׁל בְּנֵי מַעִיּוֹ מְצוּכָה כִּמּוֹ בְּמִדָּה הַקְּדִירָה: פּוֹלֵן חֹלֶה לֵב. מְחַפֵּשׁ בְּשָׂפוֹד לְמַעַל מַפְיוֹ שֶׁל טִלָּה: לֹא עַל הַשְׂפּוֹד. שֶׁל בְּרִל לְמַחֲשֵׁב בְּגֵם

המתכת כשמתחמם מקצתו מתחמם כולו וגללה הפסח מחום השפוד שבתוכו שהפינימי מתחמם ע"י קצתו ההיצוין והוא ליה פסח ללי מחמת דבר אחר ורחמנא אמר ללי אש: אסכלא. ורגלי"ש בלע"ז. וכולה חד טעמא: גב' שיבי. קלני"ר פשעיו שורות שורות: מחלול כעך של ערבה ושל אגוז שיש להן מוח מצפנים: אלון. ויושנ"א שהוא קשה: איידי דאזי כהו ובעי למישעניהו בסרינא ומפיק מיא דרך מקום חתך הסכין והוא ליה פסח מבושל: סעי עיניהו. ואין לררך להעביר קצין עליהם: בנבנא בר שאל. נעירה בת שנתה: והוא איכא צי פיסקי. ראש השפוד שהוא מקום חתך ומוציא מיס: דמפיק לצי פיסקי לבר. חוץ לפי הפסח דאי מפיק מיא לא עיילי לפסח: ראש השפוד של עץ. כשתולין אותו בתנור ומכוסה בטלה אין מה שבתוך הטלה נגשרף בטלה מגוין עליו כך שפוד של מתכת אין מה שבתוך הטלה מרתים מתחת חום מקצתו ההוא קול לטלה: ואחמרו לו. אע"פ שאין פנימי של עץ נגשרף אבל פנימי של מתכת מרתים שזה של עץ חם מקצתו לא חם כולו והוא ליה ללי אש וזה של מתכת חם מקצתו חם כולו ואפילו מה שמכוסה ממנו הלך הו"ל ללי שפוד: רבי שמעאל קוריהו סוך סוך. דנותן לתוכו ס"ל וכשמרתים אותו ומבשלים בתוכו נגשעם קול רתיחתן סוך סוך כקול הסיר. ל"א כתב בספרים ישנים תכנר לשון סוך ובר כלומר ממולא מצפנים וגללה מבחוץ כעין שממלאין גדיין ותרנגולין שלנו ודוגמא גבי אציגיל (שמואל א ה) חמש לאן עשויות ומתרגמין חמש לאן תכנרין חמש רבנו קלונימוס: מקולא. לשון כוצע נחשת דמתרגמינו הולאס דנחשא

(שם פ') * דסצירא ליה תולין למעלה בראשו וגראים ככובע נחשת
על ראש גבור: **איזה גדי מקולם.** דמתן בפרק מקום שנהגו (לעיל נג.)
ששאקרו לאכול ללי בערביה פסחים בזמן הזה במקום שלא נהגו:
באחד. דדמי לפסח וגרלה כאוכל קדשים ב בחוזה לארץ: **נשלק**
מויבעיא. קס"ד דנחתך והדר נשלק ומשעה שחתכו קודם ללייתו
תתו לא היו מקולם: **האי מווייתא.** אינפלדור"א בלע"ז כמו שאנו
ממלאין הטלאין והתרנגולין בין בשר לעצמות: **שריא.** ואפילו לא
בישלו את הבשר שנותנים לחובו מותר ואפילו מלחו במליחת ללי דאי
במליחתה כל צורך לקדירה פשיטא: **והא קא בלע.** הטלה דם
היוצא מן הבשר הכתום בחובו: **פולטו.** לחוך ושואצו חוט האור:
מיד

[illegible]

העוקף או שבתוך הכבש כך פולטו בולעם מבפנים ופולטו מבחוץ. וקיימא לן דהא מליאתה בצלייה היא, והא בענין הפסח קתי לה, אבל בשיושל או בשליקה לא. ואתינן לסודיעה ממחגי' דחגי נותן את כרעיו ואת בני מעיו לתורו. ודחינו שאני התם כיון דמחלחל בית השחיטה מירב דאיב ולא בלע.